

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a 92/49/EGK tanácsi irányelvnek és a 2002/83/EK, a 2004/39/EK, a 2005/68/EK és a 2006/48/EK irányelvnek a pénzügyi szektorbeli részesedésszerzések és részesedésnövelések felügyeleti értékelésének eljárási szabályai és értékelési kritériumai tekintetében történő módosításáról”

(COM(2006) 507 final – 2006/0166 (COD))

(2007/C 93/05)

2006. október 19-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2007. január 10-én elfogadta (Előadó: Daniel RETUREAU).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. január 17–18-án tartott, 432. plenáris ülésén (a január 18-i ülésnapon) 124 szavazattal, 3 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Az EGSZB következtetéseinek összefoglalása

1.1 A kritériumok pontos listájának és az igényelt információk átláthatóságának elve támogatásra érdemes. Harmonizált, sőt egységes rendszer alakulna ki valamennyi tagállamban, de csupán azon határokon átnyúló műveletek vonatkozásában, amelyek a pénzügyi szektorbeli (bankok, biztosítók és értékpapír) részesedésszerzésekkel vagy részesedésnövelésekkel kapcsolatosak.

1.2 A javasolt rendszer gyorsaságot, átláthatóságot, azonos elbírálást és jogbiztonságot eredményezne a vállalkozások és a befektetők számára; a határokon átnyúló műveletekre vonatkozó belső rendelkezéseiket a tagállamoknak ezért összhangba kellene hozniuk annak érdekében, hogy az ugyanolyan jellegű műveletekhez egységes rendszerrel rendelkezzenek.

1.3 A hiányosnak ítélt információk a bejelentés elutasításához vezethetnek; az előzetesen meghatározott listán felül így nem lehetne kiegészítő információkat kérni, nem kerülhetne sor további feltételek szabására, az információkérés tehát nem jelenthetne ürügyet egy indokolatlan elutasító határozathoz, ha a lista valamennyi elemét kielégítő módon bejelentették.

1.4 Az érintett befektetőknek lehetőséget kellene kapniuk, hogy határidő-módosítást kérhessenek bizonyos kiegészítő anyagok benyújtására (az olyan társaságoknál, amelyek számos leányvállalattal és részesedéssel rendelkeznek, bonyolult helyzetek alakulhatnak ki). Az irányelvek által előírt felügyeleti alapelveknek megfelelően a székhely szerinti tagállam általi felügyelet alapelvét szintén alkalmazni kellene a részesedést szerezni kívánó személy jó hírvének értékelésekor. Ezért azon részesedésszerzőket, akik már átestek az értékelésen egy tagállamban, és akiknek jó hírnevét már elismerték (mint az olyan vállalatok esetében, melyek székhelye az EU-n belül található) fel kellene menteni az újabb vizsgálat alól, ha nincsenek újabb fejlemények.

1.5 Az Európai Bizottság által választott módszerrel ugyanis kiderülhet, hogy nem elég rugalmas a gyakorlatban, ahol a szituációk többé-kevésbé bonyolultak, és ahol minden eset egyedi jellegű.

1.6 Az elstetett vizsgálat azzal a kockázattal jár, hogy felületes, és az Európai Bizottság által végzett ellenőrzésnek nem

lenne szabad az elutasítással végződő esetekre korlátozódnia, hanem időnként inkább felmérésekkel kellene értékelnie, hogy az irányelvet megfelelően alkalmazzák-e a tagállamokban.

2. Az Európai Bizottság javaslatai

2.1 Az irányelvjavaslat módosítja a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelvet, valamint a pénzügyi szektorbeli (biztosítótintézet, viszontbiztosító, ÁÉKBV alapkezelő társaságok és más szabályozott piacok) részesedésszerzések vagy részesedésnövelések hatósági engedélyezéséről szóló több irányelvet.

2.2 A pénzügyi irányelveket (92/49/EGK tanácsi irányelv, valamint 2002/83/EK, a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2004/39/EK, 2005/68/EK és a 2006/48/EK parlamenti és tanácsi irányelv) a pénzügyi szektorbeli részesedésszerzések és részesedésnövelések felügyeleti értékelésének eljárási szabályai és értékelési kritériumai tekintetében módosító tervezet új szabályokat javasol a pénzügyi szolgáltatások szektorában zajló egyesülések és részesedésszerzések hatósági engedélyezési folyamatának egyszerűsítése és világosabbá tétele céljából. A tervezet ösztönzi és egyszerűbbé teszi a határokon átnyúló konszolidációt, és így szembehelyezkedik egyes országok ellenőrző hatóságainak feltételezett magatartásával, amelyek a gyanú szerint a nemzeti érdekre hivatkozva meghíúsítottak bizonyos határokon átnyúló egyesüléseket.

2.3 Az új szabályoknak az a céljuk, hogy az Európai Unión belül gyorsá, átláthatóvá és összehangoltá tegyék a hatósági engedélyezési folyamatokat a szabályozott pénzügyi társaságok egyesülései és részesedésszerzései vonatkozásában. Az elbírálásra a jelenleg hatályos szabályok szerint rendelkezésre álló három hónapi határidő a kérelem átvételétől számított 30 munkanapra csökkenne, de ez a határidő 10 nappal meghosszabbítható a kérelem kiegészítése céljából, ha az illetékes hatóság megítélése szerint további adatokra van szükség. A szabály az olyan, részesedést szerezni kívánó személyekre is egyaránt vonatkozik, akikre az EU-n kívüli jogszabályok érvényesek, viszont EU-beli entitásban kívánnak részesedést szerezni vagy részesedésüket növelni.

2.4 A javaslat meg kívánja akadályozni, hogy a hatósági engedélyezést esetleg a határokon átnyúló konszolidációk akadályozására használják. A jelenlegi szabályozás a pénzügyi intézmények vagy befektetési vállalkozások nemzeti vagy határokon átnyúló műveleteire vonatkozik. Az illetékes hatóságoknak jelenleg három hónap áll rendelkezésükre az ajánlat értékelésére, és kifogással élhetnek az ajánlattal szemben, ha „az érintett intézmény megbízható és körültekintő gazdálkodásának biztosítása szempontjából nincsenek megelégedve a [részesedésszerző] minőségével”.

2.5 A tagállamok és illetékes hatóságaik tehát meglehetősen nagy mozgástérrel rendelkeztek ennek az egyetlen kritériumnak az értelmezése tekintetében, és megfelelően meghatározott kritériumok híján bizonyos fokig tetszésük szerint dönthettek egy részesedésszerzési terv elfogadásáról, ellenzéséről vagy visszautasításáról.

2.6 A javaslat pontosan meghatározza az értékelési kritériumokat. A legfontosabb szabály az, hogy minden természetes vagy jogi személynek, vagy összehangoltan fellépő több személynek értesítenie kell a kiválasztott társaság illetékes hatóságait arról a szándékáról, hogy:

- biztosítótársaságban 10 %-os vagy annál magasabb részesedést (vagy olyan, ennél alacsonyabb részesedést, amely jelentős befolyás gyakorlását teszi lehetővé a biztosítótársaság irányítására) szerez a tőke vagy a szavazati jogok tekintetében, vagy
- az ilyen részesedést tovább növeli, aminek eredményeképpen elérné vagy meghaladná a 20, illetve 30 %-os (korábban 33 %-os) vagy még magasabb küszöböt,
- vagy hogy teljes részesedést szerez a biztosítótársaságban. A tervezet szerint az illetékes hatóságoknak meghatározott kritériumok alapján kell értékelniük a részesedést szerezni kívánó személy alkalmasságát és a javasolt részesedésszerzés pénzügyi megbízhatóságát.

2.7 E kritériumokat valamennyi piaci szereplő tudomására hozzák, és az összes tagállamban egységesen alkalmazzák. Az illetékes hatóságnak tehát kizárólag a következő tényezőket kell figyelembe vennie:

- a részesedést szerezni kívánó személy jó hírneve: az irányelvet preambuluma szerint ellenőrizni kell, kétely áll-e fenn az illető tisztessége és szakmai kompetenciája tekintetében (például múltbeli üzleti magatartása alapján), és hogy ez a kétely megalapozott-e,
- különösen fontos a tisztesség vizsgálata, ha a részesedést szerezni kívánó fél nem egy másik szabályozott pénzügyi intézmény vagy befektetési vállalkozás,
- a javasolt részesedésszerzés eredményeképpen a biztosítóintézet üzleti ügyeit igazgató bármely személy jó hírneve és tapasztalata,

- a részesedést szerezni kívánó személy pénzügyi megbízhatósága, különösen a felvásárolni kívánt biztosítóintézetben folytatott és tervezett üzleti tevékenységgel kapcsolatban,
- a biztosítóintézet képessége a felügyelet és a fizetőképesség vonatkozásában meghatározott európai uniós szabályokból adódó kötelezettségek további teljesítésére,
- ésszerű okok megléte annak feltételezésére, hogy a javasolt részesedésszerzéssel kapcsolatban pénzmosást vagy terrorizmusfinanszírozást követnek, követtek el vagy kíséreltek meg, vagy hogy a javasolt részesedésszerzés növeli ennek a kockázatát,
- az illetékes hatóság az értesítés átvételétől számított két munkanapon belül írásban elismeri annak átvételét,
- az illetékes hatóságnak az írásos átvételi elismervény napjától számított legfeljebb harminc munkanap („értékelési időszak”) áll rendelkezésére, hogy értékelje a részesedést szerezni kívánó személy javaslatát. Az értékelési időszak legfeljebb ötven munkanapra meghosszabbítható, ha a részesedést szerezni kívánó személy Közösségen kívüli szabályozás alá tartozik, és olyan harmadik országban székel, ahol a szükséges információk átadásának jogi akadályai vannak,
- az illetékes hatóságok szükség esetén meghatározott további információkat kérhetnek a részesedést szerezni kívánó féltől. Az igényelt információk beérkezéséig az értékelési időszakot legfeljebb 10 munkanapra megszakítják.

2.8 A hatóságok bármely későbbi információkérése nem járhat az értékelési időszak megszakításával.

2.9 Az értékelés a felügyeleti kérdésekre és a pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos kérdésekre korlátozódik. Az illetékes hatóságok nem szabhatnak előzetes feltételeket a megszerzendő részesedési arány tekintetében, és nem vizsgálhatják a részesedésszerzést a piac gazdasági igényei alapján. Az ugyanazon hitelintézet tekintetében beérkező, egymással versengő részesedésszerzési ajánlatokat megkülönböztetésmentes módon kell kezelni.

2.10 A tervek szerint az Európai Bizottság tájékoztatást kérhet minden engedélyezés vagy ellenzés indokairól, valamint másolatot igényelhet azokról a dokumentumokról, amelyek alapján az illetékes hatóságok elvégzik az értékelést.

2.11 Az Európai Bizottságnak az is a feladata lesz, hogy – végrehajtási hatáskörének érvényesítésével – javaslatot tegyen és határozzon az értékelési kritériumok módosításáról, tekintettel a piac változásaira és a Közösség egészén belüli egységes alkalmazás iránti igényre.

3. Az EGSZB megjegyzései

3.1 **A formával kapcsolatban:** ésszerű az irányelvek egy vagy több irányelvvel történő módosítása; továbbá az is, hogy az irányelv a jelen esetben ugyanarra a jogalpra támaszkodik, mint az általa módosított irányelvek.

3.2 A lényegi tartalommal kapcsolatban:

3.2.1 A kritériumok pontos listájának és az igényelt információk átláthatóságának elve támogatásra érdemes. Harmonizált, sőt egységes rendszer alakulna ki valamennyi tagállamban, a határokon átnyúló műveletek megkönnyítésére.

3.2.2 A javasolt rendszer gyorsaságot, átláthatóságot, azonos elbírálást és jogbiztonságot eredményezne a vállalkozások és a befektetők számára. Csak egyszer szakítható meg – pontosan meghatározott körülmények esetén –, és a döntéshozatali folyamatot közösségi ügyletek esetén legrosszabb esetben is 6 hétre csökkenti 12 vagy 13 hét helyett.

3.2.3 E megjegyzéseket követően az EGSZB arra is emlékeztet, hogy a szakemberek szerint két egyesülési/részesedésszerzési műveletből valamivel több mint egy kudarcba fullad; hogy az előrejelzett sinergiákat az esetek nagy részében túlbecsülik; valamint hogy a banki szektorban az ügyfelek 5–10 %-a elhagyja addigi bankját a műveletet követően.

4. Részletes megjegyzések

4.1 A rendelkezéseket az értékelési időszak felfüggesztéséről és a kiegészítő információk szolgáltatásával kapcsolatban pontosítani kellene; a hiányosnak ítélt információk a bejelentés elutasításához vezethetnek; e kérelmek nem szolgálhatnak ürügyül egy indokolatlan elutasító határozathoz: az előzetesen meghatározott listán felül nem lehetne kiegészítő információkat kérni, és nem kerülhetne sor további feltételek szabására. Ezzel kapcsolatban az érintett befektetőknek lehetőséget kellene kapniuk, hogy határidő-módosítást kérhessenek bizonyos kiegészítő anyagok benyújtására (az olyan társaságoknál, amelyek számos leányvállalattal és részesedéssel rendelkeznek, bonyolult helyzetek alakulhatnak ki).

4.2 A gyors vizsgálat azzal a kockázattal jár, hogy felületes; az Európai Bizottság által végzett ellenőrzésnek nem lenne szabad az elutasítási esetekre korlátozódnia, hanem időnként inkább felméréseket kellene végeznie. Egyébként az európai pénzügyi szolgáltatások szabályozó bizottságai (Bankfelügyeleték Európai Bizottsága, Európai Biztosítási és Foglalkoztatáspolitikai Bizottság és Értékpapírpiacok Szabályozóinak Európai Bizottsága) fenntartásaiknak adtak hangot a módosításokra irányuló tervezetekkel kapcsolatban. Aggodalmaik az értékelési időszak csökkentésével, az értékelési kritériumok listájának pontos

meghatározásával, a székhely szerinti és a fogadó tagállamok ellenőrző hatóságai közötti együttműködéssel, valamint az Európai Bizottságnak a (*a priori* negatív) határozatok felülvizsgálatára vonatkozó jogkörével kapcsolatosak.

4.3 Az Európai Bizottság által választott módszerről – amely tartalmaz számos, részletes adminisztratív eljárásokra vonatkozó javaslatot (pl. (1) hogy a tagállam illetékes hatóságának a tagállamokban jelenleg érvényes gyakorlattól eltérően nem a kézbesítéskor, hanem két munkanapon belül kell írásos elismervényt adnia a kérelem átvételéről; (2) azon időszak számítását, amely alatt az illetékes hatóságnak meg kell vizsgálnia a kérelmet, a kérelem átvételéről szóló írásos elismervény kiállításától kell kezdeni, nem pedig a kérelem tényleges kézhezvételének napjától) – kiderülhet, hogy nem elég rugalmas a gyakorlatban, ahol a szituációk többé-kevésbé bonyolultak, és ahol minden eset egyedi jellegű. Ez megnehezítené az irányelv alapvető célkitűzésének, azaz a hatósági engedélyezési folyamatok jogbiztonsága, világossága és átláthatósága javításának megvalósítását.

4.4 Az irányelvek által előírt felügyeleti alapelveknek megfelelően a székhely szerinti tagállam általi felügyelet alapelveit szintén alkalmazni kellene a részesedést szerezni kívánó személy jó hírnevének értékelésekor. Ezért azon részesedésszerzőket, akik már átestek az értékelésen egy tagállamban, és akiknek jó hírnevét már elismerték (mint az olyan vállalatok esetében, melyek székhelye az EU-n belül található) fel kellene menteni az újabb vizsgálat alól, ha nincsenek újabb fejlemények. Ebből következően az illetékes hatóság, mely ellenőrzi az érintett vállalatot, nem akadályozhatja meg a tervezett részesedésszerzést azon okból, hogy a részesedést szerezni kívánó vállalat, vagy a vállalat irányításának megbízhatósága a feltételezések szerint nem kielégítő, ha az említett, részesedést szerezni kívánó vállalat olyan vállalat, mely már átesett egy másik tagállam illetékes hatósága általi ellenőrzésen, mellyel e hatóságnak konzultálnia kell. Valamennyi lehetséges módszerrel el kell kerülni azt, hogy ugyanazt a vállalatot különböző illetékes nemzeti hatóságok is vizsgálják.

4.5 Az EGSZB szerint, amely támogatja a módosításra irányuló javaslatokat, az Európai Bizottság végrehajtó és ellenőrző jogosítványainak a tapasztalatok fényében elő kellene segíteniük a kritériumok alkalmazásának valódi összehangolását, szükség esetén bizonyos kritériumok módosítását és bizonyos határozatok szükség esetén történő felülvizsgálatát.

Kelt Brüsszelben, 2007. január 18-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS